Instanța de fond: Judecătoria Orhei, sediul Central (judecător Pîslariuc Vitalie)
Dosarul nr.2ai-94/23
2-22161698-02-2ai-20032023

D E C I Z I E

02 mai 2023 ***mun. Chișinău***

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
Curţii de Apel Chișinău

Având în componenţa sa:
Preşedintele completului ***Eugeniu Clim***
Judecătorii ***Ion Secrieru şi Steliana Iorgov***

examinînd cererea de apel declarată de SRL ”Orhcereale”, prin intermediul avocatului Serghei Șteliman împotriva hotărîrii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 ianuarie 2023 prin care a fost admisă cererea introductivă înaintată de creditorul Serviciul Fiscal de Stat, la care s-a alăturat creditorul ”OTP Bank” SA privind intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL ”Orhcereale”,
Colegiul civil

C O N S T A T Ă :

Circumstanțele cauzei

Creditorul Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere introductivă prin care a solicitat intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului societatea cu răspundere limitată „Orhcereale”, codul fiscal- *****, cu sediul în satul Step-Soci raionul Orhei.

În motivarea cererii introductive Serviciul Fiscal de Stat a indicat că, debitorul SRL „Orhcereale” la situația din 20 octombrie 2022, conform contului curent generalizat al contribuabilului, înregistrează restanță la Bugetul Public Național în sumă totală de 6 920 258,24 lei, constituită din creanțe chirografare de rangul III în sumă de 3 944 860,29 lei şi creanțe chirografare de rangul VI în sumă de 2 975 397,95 lei.

Menționează că, restanța față de Bugetul Public Național s-a format pe baza dărilor de seamă prezentate de către însuși contribuabil în cadrul activității economico-financiare a agentului economic și în baza deciziilor asupra cazului de încălcare a legislației nr. ***** din 20 octombrie 2017 și *****din 12 iunie 2014.

De asemenea a indicat creditorul că, prin încheierea Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie nr. 3ra-559/20 din 27 mai 2020 a fost respins recursul depus de „Orhcereale" SRL în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de „Orhcereale" SRL împotriva deciziei asupra cazului de încălcare a legislației nr. *****din 20 octombrie 2017.

Astfel, în scopul asigurării încasării restanţei şi aplicării măsurilor de executare silită de către Serviciul Fiscal de Stat au fost emise hotărârile cu privire la executarea silită a obligaţiilor fiscale a contribuabilului seria ***** din 05 iulie 2016 şi seria *****din 11 aprilie 2018. Hotărârile în cauză nu au fost contestate de către debitor.

În vederea stingerii obligației fiscale restante admise de debitor, la data de 06 iunie 2019 Serviciul Fiscal de Stat a emis un ordin incaso în privința debitorului. Totodată, a fost aplicat sechestru pe bunurile contribuabilului, conform listei de bunuri sechestrate, care la data de 16 septembrie 2016 au fost expuse spre comercializare prin intermediul Bursei Universale de Mărfuri a Moldovei, dar care nu au fost comercializate pe motiv că nu au fost solicitate de potențiali cumpărători.

Susține creditorul că, temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului în cazul în care acesta a încetat să efectueze plăți.

Remarcă creditorul că, a respectat prevederile legii ce țin de notificarea prealabilă a debitorului până la depunerea cererii introductive, notificând debitorul despre faptul că acesta se află în întârziere la achitarea creanțelor fiscale, prin notificarea nr. ***** din 23 ianuarie 2020 și nr. ***** din 02 iunie 2021, expediată la sediul debitorului SRL „Orhcereale", prin care s-a propus debitorului să achite restanța.

Ulterior, la data de 14 aprilie 2022, prin notificarea nr.***** din 14 aprilie 2022, expediată la sediul debitorului, din nou i s-a propus debitorului să achite restanța, notificarea fiind restituită cu mențiunea „plecat".

De asemenea la data de 17 mai 2022 creditorul a notificat debitorul despre faptul că, acesta se află în întârziere la achitarea creanțelor fiscale, prin intermediul paginii web al Serviciului Fiscal de Stat, care a fost lăsată fără examinare și răspuns.

Susține Serviciului Fiscal de Stat că, debitorul SRL „Orhcereale" a ignorat prevederile art. 14 alin. (3) din Legea insolvabilității, potrivit cărora debitorul era obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de 30 zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate la art.10 din Legea insolvabilității și nu a executat-o. Ca urmare, pentru încălcarea legislației cu privire la insolvabilitate, manifestată prin nedepunerea de către debitor a cererii introductive, dacă există unul din temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate, potrivit art. 288 Cod contravențional, conducătorul SRL „Orhcereale", Tataroi Sergiu a fost sancționat cu amendă contravențională.

A solicitat Serviciul Fiscal de Stat, admiterea cererii introductive spre examinare, intentarea procedurii de insolvabilitate faţă de SRL Orhcereale", cu inițierea procedurii falimentului, recunoașterea Serviciul Fiscal de Stat în calitate de creditor chirografar faţă de SRL „Orhcereale"; numirea în calitate de administrator provizoriu/lichidator Fanar Svetlana, deținătoarea autorizației MJ nr.104 din 14.01.2015, eliberată de Ministerul Justiției al RM.

La data de 23 decembrie 20221, prin intermediul cancelariei, a parvenit cererea de alăturare la cererea introductivă și de admitere a creanței în sumă de 546 765,00 lei, depusă de creditorul "OTP Bank" SA.

Indică reprezentantul creditorului "OTP Bank" SA că, conform contractelor de credit de credit nr. ***** din 22 decembrie 2012 şi *****din 15 martie 2013, "OTP Bank" SA a acordat SRL „Orhcereale" credite în sumă de 250 000,00lei şi 200 000,00 lei, cu termenul de scadență la 22 decembrie 2013 şi respectiv 15 martie 2015.

În scopul executării obligațiilor asumate conform contractelor de credit nr. ***** din 22 decembrie 2012 şi *****din 15 martie 2013, debitorul SRL „Orhcereale" a depus în gaj, conform contractului de gaj nr. ***** din 22 decembrie 2012, următoarele bunuri mobile: moara de făină din griu „Fermer 2A", 2007 anul producerii, 1 buc.; utilaj pentru curăţare, 2007 anul producerii, 1 buc.; ventilator „Ticlon", 2007 anul producerii, 1 buc.; Norii, 2007 anul producerii, 1 buc.; buncher pentru înmuierea grîului, 2007 anul producerii, 1 buc.; Snac, 2007

anul producerii, 1 buc.; buncher pentru primirea grîului, 2007 anul producerii, 1 buc.

Conform contractului de gaj nr. ***** din 15 martie 2013, următoarele bunuri mobile: Utilaj pentru încărcarea cerealelor KLLin-5, 2010 anul producerii, 3 buc.; Utilaj pentru calibrarea şi separarea cerealelor CM-4, 2009 anul producerii, 1 buc.; Utilaj pentru calibrarea cerealelor, „Pectus Gigant-531", 2009 anul producerii, 3 buc.; Utilaj pentru încărcarea cerealelor 3M-60, 2009 anul producerii, 1 buc.; Utilaj pentru fabricarea macaroanelor, 2009 anul producerii.

Indică creditorul că, SRL „Orhcereale" nu a respectat condițiile contractelor de credit menționate şi nu a achitat plățile stabilite prin contracte. Ca urmare Banca s-a adresat în judecată, fiind emisă de către Judecătoria Orhei hotărârea nr.2e-74/2014 din 22 octombrie 2014 prin care a fost admisă integral cererea Băncii către SRL „Orhcereale" cu privire la transmiterea silită, în posesiunea "OTP Bank" SA, pentru comercializarea ulterioară şi stingerea datoriei la contractele de credit nr. ***** din 22 decembrie 2012 şi nr. *****din 15 martie 2013, a bunurilor gajate.

Documentul executoriu a fost depus spre executare la executorul judecătoresc Paşa Nicolae, care a dispus intentarea procedurii de executare, însă până în prezent creditorul gajist nu a intrat în posesia bunurilor, acestea fiind tăinuite de debitor.

Indică creditorul că, potrivit situației la data de 15 decembrie 2022, debitorul SRL „Orhcereale" înregistrează o restanță la plată aferente Contractului de credit nr. ***** din 22 decembrie 2012, în sumă de 93 415, 36 lei, compusă din datorie la credit - 5 927, 27 lei; dobânda calculată - 84 138,25 lei; dobânda penalizatoare - 3 349, 41 lei. Și în baza Contractului de credit nr. *****din 15 martie 2013, o datoriei în sumă de 453 348,83 lei, compusă din datorie la credit - 167 190, 20 MDL; dobânda calculată - 256 170, 49 lei; dobânda penalizatoare - 22 261,49 lei; cheltuieli de executare - 7 726, 66 lei.

În circumstanțele expuse creditorul "OTP Bank" SA, a solicitat primirea cererii spre examinare, cu alăturarea la cererea introductivă depusă de Serviciul Fiscal de Stat cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate faţă de SRL „Orhcereale" și validarea creanțelor garantate ale "OTP Bank" SA faţă de SRL „Orhcereale" în sumă total 546 765,00 lei.

Administratorul provizoriu Fanari Svetlana a depus raport privind executarea măsurilor de asigurare aplicate debitorului SRL „Orhcereale".

Conform raportului administratorul provizoriu Fanari Svetlana indică, că în scopul prevenirii modificării stării bunurilor debitorului şi asigurării integrității

masei debitoare, a notificat instituțiile bancare și organele de stat, informând despre faptul admiterii spre examinare a cererii introductive privind intentarea procedurii de insolvabilitate şi aplicarea măsurilor de asigurare. În scopul constatării existenței şi mărimii masei debitoare a SRL „Orhcereale”, au fost solicitate datele privind proprietatea înregistrată după întreprindere, mărimea şi componenta acesteia pentru a verifica existența temeiurilor intentării procesului de insolvabilitate, cât şi a datelor din evidenta contabilă a întreprinderii.

Totodată indică administratorul provizoriu Fanari Svetlana că, organul de conducere a debitorului nu a prezentat documentele aferente activității debitorului şi nici cele economice şi de evidenţă contabilă a întreprinderii, circumstanță în care raport privind cauzele şi împrejurările care au dus la apariția stării de insolvabilitate a societăţii debitoare a fost elaborat pe baza datelor, documentelor şi informațiilor puse la dispoziție de către registrele de stat și informație parvenite la interpelările administratorului provizoriu.

Examinând situația economico-financiară a debitorului, reieșind din documentele administrate la dosar şi obținute în perioada de observație a SRL „Orhcereale”, conchide administratorul provizoriu potrivit raportului, că întreprinderea nu este în stare să achite obligațiunile acumulate faţă de creditorii săi. Concomitent, întreprinderea nu dispune de capacităţi operaţionale şi funcţionale viabile ce i-ar permite restabilirea activităţii comerciale şi obţinerea veniturilor necesare pentru stingerea creanţelor acumulate în condiţiile în care nu dispune de surse financiare care ar putea fi investite în lansarea altor genuri de activitate, procurarea şi vânzarea mărfurilor, serviciilor, pentru obţinerea profitului corespunzător. Debitorul nu dispune de bunuri suficiente pentru achitarea datoriilor creditoare, precum şi acoperire cheltuielilor procesului de insolvabilitate.

Administratorul provizoriu, remarcă faptul că, organele de conducere ale debitorului nu au prezentat careva înscrisuri incontestabile ce ar face dovada că deţine bunuri imobile, mobile sau surse financiare suficiente ce ar putea fi valorificate prin metodele reglementate de legislaţia în vigoare, pentru a stinge creanțele creditorului Serviciul Fiscal de Stat, care de altfel sunt creanțe certe, exigibile şi lichide.

Astfel administratorul provizoriu a ajuns la concluzia necesității, constatării stării de insolvabilitate faţă de SRL „Orhcereale”, cu inițierea procedurii simplificate a falimentului şi dizolvarea debitorului.

Totodată a solicitat stabilirea remunerației administratorului provizoriu, pentru toată perioada de observației în cuantum de 16 000,00 lei.

Poziţia instanţei de fond

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 ianuarie 2023 a fost admisă cererea introductivă înaintată de creditorul Serviciul Fiscal de Stat, la care s-a alăturat creditorul ”OTP Bank” S.A. cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL „Orhcereale”.

S-a constatat insolvabilitatea debitorului şi s-a intentat procesul de insolvabilitate faţă de SRL „Orhcereale”, cod fiscal *****, sediul r-nul Orhei, sat. Step-Soci.

S-a ridicat dreptul administratorului statutar Tataroi Sergiu, de administrare a debitorului SRL „Orhcereale” şi s-a propus debitorului să desemneze, în termen de 10 zile de la data publicării hotărârii de intentare a procesului de insolvabilitate, un reprezentant, persoană fizică, pentru a reprezenta interesele debitorului şi ale acţionarilor/asociaţilor şi pentru a participa la procedură din contul debitorului.

S-a desemnat în calitate de administrator al insolvabilității debitorului SRL „Orhcereale”, - Svetlana Fanari, deținătoarea autorizației nr. 104, din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției al RM.

S-a obligat debitorul să transmită administratorului insolvabilității, în cel mult 3 zile lucrătoare de la cerere, informațiile solicitate de acesta, apreciate ca fiind necesare, cu privire la activitatea și la patrimoniul debitorului, precum și documentele activității economice și documentele de evidență contabilă, inclusiv ștampila întreprinderii.

S-a obligat administratorul insolvabilității, Svetlana Fanari: a) să notifice creditorii SRL „Orhcereale” despre dreptul de înregistrare a cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv a creanțelor până la data de 12 martie 2023; b) să facă un apel special în adresa creditorilor garantați cu propunerea de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept preferențial; c) să verifice, să întocmească şi să prezinte instanţei de insolvabilitate, nu mai târziu de data de 31 martie 2023, tabelul definitiv al creanţelor, precum și un raport cu privire la motivele care au servit drept temei de neadmitere spre validare a creanțelor, cu comunicarea debitorului şi creditorilor ale căror creanţe sau drepturi de preferinţă au fost trecute parţial în tabelul creanțelor, sau respinse;

S-a stabilit ședința de validare a creanţelor pentru data de 13 aprilie 2023, ora

14:00 în incinta Judecătoriei Orhei, sediul Central, et. I, sala 3, sediul mun. Orhei, str. V. Mahu, 135.

Dispozitivul prezentei hotărâri se publică în Monitorul Oficial al RM, de către administrator, în conformitate cu art. 7 din Legea insolvabilității.

S-a stabilit remunerația administratorului provizoriu al SRL „Orhcereale", Svetlana Fanari pentru toată perioada de observație în mărime de 16 000,00 lei.

Solicitarea apelantului

Invocînd dezacordul cu hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 ianuarie 2023, la data de 06 februarie 2023, SRL "Orhcereale", prin intermediul avocatului Serghei Șteliman a depus cerere de apel, solicitînd admiterea apelului, casarea hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 ianuarie 2023, rejudecarea cauzei cu respingerea cererii introductive privind intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL "Orhcereale".

Argumentele părţilor

În motivarea cererii de apel apelantul a indicat că, hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 ianuarie 2023 este neîntemeiată, pasibilă casării în contextul în care a fost intentat un proces de insolvabilitate în privinţa SRL "Orhcereale" fără a fi elucidate toate circumstanțele cauzei și anume instanța de insolvabilitate nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate de către debitorul SRL "Orhcereale" pe marginea cauzei examinate.

Menționează că, în motivarea admiterii cererii introductive și intentării procesului de insolvabilitate instanța de fond a indicat că, SRL "Orhcereale" nu are suficiente bunuri pentru a satisface creanțele creditorilor, deci se află în incapacitate de plată. După depunerea cererii introductive nu a fost stinsă nici o creanță. Instanța a respins argumentul privind faptul că la efectuarea controlului fiscal a fost de angajatii organului fiscal comisă o infracțiune, fiind intentată o cauză penală și anume că angajații organului fiscal au pierdut documentele contabile ridicate de la SRL ''Orhcereale", care justificau deducerea cheltuielilor din venitul impozabil și trecerea în cont a TVA (ca apoi să indice în actul controlului fiscal că lipsesc documentele justificative și să calculeze ca rezultat un pretins impozit pe venit și TVA neachitate, precum și să aplice amenzi și penalități.

Unicul argument al instanței de fond în vederea respingerii acestui argument a constat în faptul că instanța de contencios administrativ a respins contestația asupra

deciziei organului fiscal.

Referitor la existența la caz a plîngerii la Curtea Europeană, instanța de fond în genere nu s-a expus, trecînd sub tăcere acest argument. Referitor la argumentul că cererea introductivă a fost semnată nu de directorul Serviciului Fiscal de Stat, dar de unul din adjuncții săi, instanța de fond s-a referit la un ordin prin care adjunctului i se deleghează împutemiciri de a semna cereri de chemare în judecată, apeluri și recursuri. În acest sens instanța de fond s-a referit la prevederile Codului Fiscal, care permite delegarea unor atributii și la faptul că Codul Fiscal, ca act normative special, are prioritate față de CPC.

Reiterează că, SRL ''Orhcereale" nu este de acord cu hotarârea Judecătoriei Orhei (sediul central) din 26 ianuarie 2023, o consideră ilegală, neîntemeiată și necesară de a fi casată, cu pronunțarea unei hotarâri noi prin care cererea introductivă va fi respinsă ca neîntemeiată, reieșind din următoarele circumstanțe.

Comunică că, cererea introductivă este semnată nu de șeful Serviciului Fiscal, ci de un adjunct al acestuia. Totodată, la cerere nu a fost anexată vreo procură, sau un alt document, care ar atesta că directorul adjunct al SFS, d-ul Petru Griciuc, ar avea împuterniciri de a reprezenta SFS în cadrul acestei cauze, inclusiv imputerniciri de a semna cererea introductivă.

Conchide că, reieșind din prevederile art. 374 Cod civil împutemicirile reprezentantului conferite de reprezentat se atestă printr-o procură. Norma din Codul Fiscal, la care se referă instanța de fond, prevede dreptul de a transmite unele atribuții, însă nu reglementează forma în care ele se transmit. Prin urmare, nu există contradicție între legea specială (Codul Fiscal) și legea generală și transmiterea atribuțiilor urma să fie inserată în procură, nu în ordin.

Menționează că, chiar și în ordinul copia cărui a fost anexat la materialele cauzei, nu este indicat expres transmiterea către adjunct a dreptului de a semna cererea introductivă, ci doar cereri de chemare în judecată (adică cereri în procedura contencioasă și contencios administrativ) și nicidecum nu în procedura de insolvabilitate.

Conform prevederilor art. 11 alin. 1 Cod Fiscal, toate îndoielile apărute la aplicarea legislației fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului.

Contrar acestor prevederi legale, instanța de fond a interpretat indoiala în faptul dacă prin ordin a fost transims adjunctului și dreptul de a semna cererea introductivă, sau doar cereri de chemare în judecată în procedura contencioasă și în contencios administrativ, în favoarea Serviciului Fiscal de Stat și defavoarea SRL

’’Orhcereale”.

Menționează că, în ședința de judecată reprezentantul SRL ’’Orhcereale” a invocat argumentul privind faptul că, în ordinul în cauză nu se regasesc împutemiciri de a semna cererea introductiva (fapt ce poate fi verificat prin ascultarea înregistrării audio a ședinței), însă instanța nu a argumentat cu nimic de ce respinge acest argument.

Consideră că, prin faptul că instanța de fond nu a indicat de ce respinge acest argument (referitor la lipsa împuternicirii de a semna anume cererea introductivă) i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil în privința SRL ’’Orhcereale”.

Susține că, SRL ’’Orhcereale” dispune de mai multe bunuri, care au fost puse sub sechestru de angajatii organului fiscal. Sechestrul aplicat pe aceste bunuri nu a permis SRL ’’Orhcereale” nici să le vîndă, nici să le utilizeze pentru primirea profitului.

În același timp, nici Serviciul Fiscal nu a întreprins nici o măsură pentru a vinde aceste bunuri și a-și satisface creanțele pretinse, preferînd în loc de aceasta să depună o cerere introductivă.

Reține că, nici asupra acestui argument, invocat de SRL ’’Orhcereale” instanța de fond nu s-a expus.

Relevă că, în cadrul controlului fiscal, decizia pe marginea căreia a servit ca bază pentru aplicația pretinsei creanțe, de către angajații IFS Orhei a fost comisă o infracțune, ce s-a exprimat în pierderea unei părți din documentele contabile, inclusiv documente justificative, lipsa cărora a servit ca temei de aplicare a sancțiunilor fiscale. Pe acest fapt de către Centrul Național Anticorupție a fost pornită urmărirea penală, ulterior cauza fiind expediată pentru investigare la IP Orhei. La moment organul de urmărire penală încă nu a verificat toate circumstanțele cauzei și nu a stabilit cine concret din angajații organului fiscal se face vinovat de aceasta, totuși fiind stabilit deja cercul de persoane care a comis infracțiunea. Astfel, se atestă faptul că, pretinsele creanțe ale SFS s-au primit artificial, în urma unei infracțiuni comise de angajații organului fiscal.

Conchide că, motivarea instanței de fond de a respinge acest argument este una neintemeiată. Or, instanța de contencios administrativ, nefiind organ de urmărire penală și nici instanță penală, nici nu se putea expune asupra faptului a fost sau nu comisă o infracțiune. În schimb la materialele cauzei au fost prezentate probe că asupra acestui fapt s-a expus organul de urmărire penala - Centrul National Anticorupție.

Susține că, dat fiind faptul că în cazul intentării procesului de insolvabilitate SRL ’’Orhcereale” va fi reprezentat de lichidator (candidatura Fanari Svetlana fiind propusă de
SFS), inclusiv și în calitate de parte vătămată în cauza penală pornită împotriva angajaților organului fiscal, depunerea cererii introductive reprezintă o încercare a organului fiscsal de a-și proteja angajații de răspundere penală.

Mai mult ca atât, reprezentarea SRL ’’Orhcereale” de un lichidator propus de organul fiscal, în situația cînd SRL ’’Orhcereale” are statut de parte vătămată, iar cauza penală se desfășoară în privința unor angajați ai organului fiscal, constituie o încălcare a dreptului SRL ’’Orhcereale” la un proces echitabil, garantat de art. 6 alin. 1 al Conventiei Europene.

Conchide că, asupra acestui argument instanta de fond la fel nu s-a expus.

Menționează că, pe marginea cazului dat de către SRL ’’Orhcereale” a fost depusă o plîngere la Curtea Europeană, care a fost primită de Curte și se află în proces de examinare. În cazul admiterii plîngerii de către Curtea Europeană, aceasta va constitui temei de revizuire a hotărârii judecătorești prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de către SRL ’’Orhcereale” privind anularea deciziei organului fiscal. Astfel, cererea introductivă depusă de către SFS nu este altceva decit o încercare de a nu admite examinarea plîngerii de către Curtea Europeană și constituie o încălcare a art. 34 din Convenția Europeană, care garantează oricărei persoane dreptul de a se adresa la Curtea Europeană.

Indică că, nici asupra acestui argument instanța de fond nu s-a expus, astfel comițînd o încălcare similar celor constatate de Curtea Europeans în cauzele ’’Fomin vs. Moldova”, ’’Hell vs. Finlanda”, ’’Hisvaar vs. Finlanda”, ’’Ruiz del Tores vs. Spania” ș.a.

La data de 25.04.2023, SFS a depus referință la apelul înaintat, solicitînd respingerea apelului ca neîntemeiat, cu menținerea hotărîrii instanței de fond ca legală și întemeiată.

Termenul declarării apelului

Potrivit art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 8 alin. (1) din aceeaşi lege, hotărîrile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunțării dispozitivului, cu excepțiile prevăzute în prezenta lege.

Potrivit materialelor cauzei, hotărîrea contestată cu apel a fost pronunţată la data de 26 ianuarie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la data de 06 februarie 2023.

Prin urmare, Colegiul civil constată ca depus în termenul legal stabilit de art.8 al Legii insolvabilităţii, apelul declarat la data de 06 februarie 2023.

Aprecierea instanței de apel

Verificând hotărîrea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate şi temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil al Curţii de Apel Chişinău consideră că apelul declarat de SRL ”Orhcereale”, prin intermediul avocatului Serghei Șteliman urmează a fi respins, cu menţinerea hotărîrii primei instanţe din 26 ianuarie 2023, reieşind din următoarele considerente.

Conform art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 373 alin.(1) CPC instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

Colegiul civil constată că, la data de 07 noiembrie 2022 Serviciul Fiscal de Stat a depus în adresa instanței de judecată cerere cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate faţă de SRL ”Orhcereale”.

La data de 23 decembrie 20221, prin intermediul cancelariei, a parvenit cererea de alăturare la cererea introductivă și de admitere a creanței în sumă de 546 765,00 lei, depusă de creditorul ”OTP Bank” SA.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 ianuarie 2023 a fost admisă cererea introductivă înaintată de creditorul Serviciul Fiscal de Stat, la care s-a alăturat creditorul ”OTP Bank” S.A., cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL „Orhcereale”.

S-a constatat insolvabilitatea debitorului şi s-a intentat procesul de insolvabilitate faţă de SRL „Orhcereale”, cod fiscal *****, sediul r-nul Orhei, sat. Step-Soci.

S-a ridicat dreptul administratorului statutar Tataroi Sergiu, de administrare a debitorului SRL „Orhcereale” şi s-a propus debitorului să desemneze, în termen de 10 zile de la data publicării hotărârii de intentare a procesului de insolvabilitate, un reprezentant, persoană fizică, pentru a reprezenta interesele debitorului şi ale acţionarilor/asociaţilor şi pentru a participa la procedură din contul debitorului.

S-a desemnat în calitate de administrator al insolvabilității debitorului SRL „Orhcereale”, - Svetlana Fanari, deținătoarea autorizației nr. 104, din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției al RM.

S-a obligat debitorul să transmită administratorului insolvabilității, în cel mult 3 zile lucrătoare de la cerere, informațiile solicitate de acesta, apreciate ca fiind necesare, cu privire la activitatea și la patrimoniul debitorului, precum și documentele activității economice și documentele de evidență contabilă, inclusiv ștampila întreprinderii.

S-a obligat administratorul insolvabilității, Svetlana Fanari: a) să notifice creditorii SRL „Orhcereale” despre dreptul de înregistrare a cererilor de validare a creanțelor în vederea întocmirii tabelului definitiv a creanțelor până la data de 12 martie 2023; b) să facă un apel special în adresa creditorilor garantați cu propunerea de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora dețin un drept preferențial; c) să verifice, să întocmească şi să prezinte instanţei de insolvabilitate, nu mai târziu de data de 31 martie 2023, tabelul definitiv al creanţelor, precum și un raport cu privire la motivele care au servit drept temei de neadmitere spre validare a creanțelor, cu comunicarea debitorului şi creditorilor ale căror creanţe sau drepturi de preferinţă au fost trecute parţial în tabelul creanțelor, sau respinse;

S-a stabilit ședința de validare a creanţelor pentru data de 13 aprilie 2023, ora 14:00 în incinta Judecătoriei Orhei, sediul Central, et. I, sala 3, sediul mun. Orhei, str. V. Mahu, 135.

Dispozitivul prezentei hotărâri se publică în Monitorul Oficial al RM, de către administrator, în conformitate cu art. 7 din Legea insolvabilității.

S-a stabilit remunerația administratorului provizoriu al SRL „Orhcereale”, Svetlana Fanari pentru toată perioada de observație în mărime de 16 000,00 lei.

Potrivit art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29 iunie 2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

În conformitate cu art. 356 CPC, cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii.

Conform art. 10 din Legea insolvabilităţii, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existenţa unui temei. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanţele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activităţii lui dacă acest fapt este posibil.

În conformitate cu art. 18 alin. (1) al Legii insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate şi îşi poate argumenta creanţele şi temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate.

Colegiul civil constată că, instanţa de insolvabilitate just și întemeiat a conchis întru admiterea cererii introductive înaintată de creditorul Serviciul Fiscal de Stat în privința debitorului SRL „Orhcereale”.

Materialele cauzei atestă faptul că, drept temei pentru intentarea procesului de insolvabilitate în privința SRL „Orhcereale”, a fost invocată incapacitatea de plată a debitorului.

Art. 10 alin. (2) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 prevede că, temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului.

În conformitate cu art. 18 alin. (1) Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate şi îşi poate argumenta creanţele şi temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate.

Cu referire la argumentarea creanțelor, Colegiul civil menționează că acestea, pentru a avea vocația de a duce la intentarea procesului de insolvabilitate, trebuie să fie certe, lichide și exigibile.

Colegiul civil relevă că, respectivele caracteristici ale creanței invocate de

Serviciul Fiscal de Stat sunt în esență negate de SRL „Orhcereale, invocînd că, în cadrul controlului fiscal, decizia pe marginea căreia a servit drept bază pentru emiterea deciziilor în baza cărora sunt pretinse creanțele invocate, de către angajații organului fiscal, au fost admise careva acțiuni infracționale și pe marginea cărora a fost pornită urmărirea penală.

Colegiul civil constată că, prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 25 martie 2019 a fost respinsă acțiunea depusă SRL „Orhcereale", prin care a solicitat anularea deciziei nr. *****din 20 octombrie 2017 emisă de Direcția Generală Administrare Fiscală Centru.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2019 a fost respins apelul depus de SRL „Orhcereale" și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 25 martie 2019, iar prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 27 mai 2020 recursul declarant de SRL „Orhcereale" a fost declarat inadmisibil.

Astfel, legalitatea deciziei organului fiscal (ce justifică în speță creanța creditorului SFS), a fost verificată de instanța de judecată în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare depusă de SRL „Orhcereale" împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Fiscală Administrare Fiscală Centru și Direcția Generală Fiscală Administrare Fiscală Orhei cu privire la contestarea actului administrative.

La această etapă, argumentele privitor la temeinicia deciziilor menționate nu poate fi pusă în discuție în cadrul procesului dat, or legalitatea deciziilor deja a fost verificată de către instanțele de judecată.

Colegiul civil menționează că, instanța de insolvabilitate a reținut că, la depunerea cererii introductive creditorul Serviciul Fiscal de Stat a justificat interesul legitim în intentarea procesului de insolvabilitate şi anume validarea creanţei sale în cuantum de 6.920258,24 lei, faţă de SRL „Orhcereale".

Creanţele creditorului faţă de patrimoniul debitorului SRL „Orhcereale" au fost probate prin hotărîrea Judecătoriei Orhei, sediul Central, din 25 martie 2019, devenită irevocabilă la data de 27 mai 2020 și anexată la cererea introductivă, iar în vederea argumentării temeiului de insolvabilitate – incapacitatea de plată – s-a invocat omisiunea debitorului în vederea stingerii datoriei sale față de creditorul Serviciul Fiscal de Stat.

Colegiul civil constată că, apelantul SRL „Orhcereale" își exprimă dezacordul cu faptul că, cererea introductivă a fost semnată de către directorul adjunct al Serviciu Fiscal de Stat în lipsa împuternicirilor.

Colegiul civil reține că, la materialele cauzei este anexat Ordinul ***** din 20 mai 2022 și extrasul din ordinul ***** din 31 decembrie 2021 conform căruia directorului adjunct al Serviciului Fiscal de Stat, d-l Pentru Griciuc i-a fost delegate dreptul de semnare a cererilor de chemare în judecată, apel, recurs, revizuire.

Conform art. 132/3 alin. (12) Cod fiscal (12) directorul reprezintă Serviciul Fiscal de Stat în relaţia cu terţii sau acordă împuterniciri altor angajaţi ai Serviciului de a reprezenta Serviciul Fiscal de Stat.

Conform alin. (14) din același articol, prin ordin al directorului Serviciului Fiscal de Stat, unele atribuţii pot fi delegate conducerii subdiviziunilor Serviciului Fiscal de Stat. Limitele şi condiţiile delegării se precizează prin actul de delegare.

În acest context, se va reţine că, delegarea este actul prin care se transferă de la o persoana la alta noi sarcini sau roluri şi autoritate asupra acestora. Delegarea de atribuţii reprezintă o deplasare de sarcini, însoţite de autoritatea şi responsabilitatea necesare, de la niveluri ierarhice superioare spre cele inferioare. În situația în care funcția publică ale cărei atribuții sunt delegate și funcția publică al cărei titular preia parțial atribuțiile delegate se află într-un raport ierarhic de subordonare, funcționarul public care preia atribuțiile delegate semnează pentru funcția publică ierarhic superioară.

Având în vedere că art. 132/3 alin. (12) Cod fiscal face parte dintr-un act normativ cu caracter special, care reglementează delegarea de atribuţii, deşi nu prevede în mod expres, urmează de interpretat că aceste dispoziţii vizează şi reprezentarea în instanţa de judecată de către titularul actului de delegare. Or, norma de drept comună prevăzută la art. 75 alin. (2) şi art. (80) alin. (1) Cod de procedură civilă nu este relevantă acestei situaţii, în acest caz nefiind vorba despre reprezentarea Serviciului Fiscal de Stat de către angajatul împuternicit, ci despre reprezentarea de către directorul Serviciului Fiscal de Stat, care a transmis prin ordin (în temei legal, de altfel) unele atribuţii ale sale şefilor Direcţiilor generale administrare fiscală. Este de notat că limitarea interpretării art. 132/3 alin. (14) Cod fiscal la reprezentarea prin procură şi nu prin actul de delegare, ar prezuma că norma nu poate fi aplicată în situaţia reprezentării în instanţa de judecată, concluzie inacceptabilă prin prisma regulii conform căreia orice normă se interpretează de a produce efecte juridice.

Mai mult, art. 132/3 alin. (14) Cod fiscal nu are un caracter derogatoriu de la norma de drept comun, dat fiind şi faptului că nu conține o soluție legislativă

diferită în aceeași situație, constituind o normă particulară de reprezentare în judecată în condiţiile delegării de atribuţii.

Astfel Colegiul civil conchide că, legea permite ca unele atribuții ale directorului Serviciului Fiscal de Stat să fie delegate conducerii subdiviziunilor Serviciului Fiscal de Stat, cât şi ținând cont de faptul că interpretarea normei trebuie să permită producerea efectelor juridice preconizate de către legiuitor, urmează de acceptat că Serviciul Fiscal de Stat poate fi reprezentat în instanţa de judecată, în temeiul art. 132/3 alin. (14) Cod fiscal şi de către conducerea subdiviziunilor structurale autonome a Serviciului Fiscal de Stat, scop în care şefii/şefii adjuncţi ai direcţiilor dispun în baza actului de delegare, semnat de directorul Serviciului Fiscal de Stat, de dreptul formulării şi susținerii cererii de chemare în judecată, apel, recurs, în cazul în care acest drept este expres indicat în actul de delegare.

Cu referire la alegațiile apelantului la faptul precum că, în actul de delegare nu este prevăzut dreptul de a semna o cerere introductivă, ci doar cereri de chemare în judecată (adică cereri în procedura contencioasă și contencios administrativ), Colegiul civil reiterează prevederile art. 1 alin. (4) al Legii insolvabilității, conform căruia procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi, iar potrivit extrasului din ordinul ***** din 31.12.2021 dlui Petru Griciuc-directorul adjunct al SFS i-a fost delegat dreptul de a semna cererile de chemare în judecată, apel, recurs și revizuire.

Referirea apelantului la prevederile art. 11 alin. 1 Cod Fiscal, conform căruia toate îndoielile apărute la aplicarea legislației fiscale se vor interpreta în favoarea contribuabilului, Colegiul civil o apreciază ca irelevantă speței, or legislatorul în mod expres a stipulat faptul că, în favoarea contribuabilului se interpretează îndoielile apărute la aplicarea legislației fiscale.

Nu constituie temei de casare a hotărîrii instanței de intentare a procesului de insolvabilitate în privința SRL ”Orhcereale” faptul existenței la Curtea Europeană a unei plîngerii, or fiind invocat acest argument, debitorul a omis să dezvăluie legătura plîngerii cu existența creanțelor creditorilor acoperirea cărora n-o poate efectua.

Referirea apelantului la faptul că, în cazul intentării procesului de insolvabilitate, SRL ’’Orhcereale” va fi reprezentată de lichidatorul Fanari Svetlana candidatura căreia a fost propusă de SFS, împotriva angajaților căruia a

fost pornită o cauză penală și astfel este urmărită protejarea acestora și debitorul deține în această cauză calitate de parte vătămată, Colegiul civil reține că, modul de desemnare și destituire a lichidatorului este reglementat de Legea insolvabilității, or SFS depunînd cererea introductivă este în drept de a solicita desemnarea de către instanța de insolvabilitate a unui administrator al insolvabilității, iar debitorul în termen de 10 zile de la data publicării hotărîrii de intentare a procesului de insolvabilitate, este în drept să desemneze un reprezentant, persoană fizică, pentru a reprezenta interesele debitorului și ale acționarilor/asociaților și pentru a participa la procedură din contul debitorului.

Totodată, Colegiul civil menționează că, la depunerea cererii de apel, apelantul nu a obiectat în privința creanțelor ”OTP Bank” SA care s-a alăturat la cererea introductivă depusă de SFS.

Astfel, Colegiul civil reține că, instanța de insolvabilitate corect și întemeiat a apreciat că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. art. 10-12, 16, 19, 20 din Legea insolvabilității privind intentarea procedurii de insolvabilitate, fiind stabilită existența temeiului de intentare a procesului și anume că incapacitatea de plată a debitorului a fost constatată cu probe concludente și pertinente.

Or, în cadrul examinării cererii introductive s-a constatat existența temeiului general, adică incapacitate de plată, exprimată printr-o insuficiență a lichidităților și absență fondurilor bănești necesare pentru stingerea obligațiilor ajunse la scadență față de creditor, iar simplul fapt că debitorul ar dispune de anumite bunuri nu este suficient pentru a proba solvabilitatea sa, fiind necesar ca acesta să dispună de lichidități, adică mijloace financiare pentru a stinge obligațiile pecuniare față de creditori.

Prin urmare, ținând cont de faptul că, debitorul nu dispune de lichidități suficiente pentru acoperirea integrală a creanțelor incluse de administratorul provizoriu în tabelul preliminar al creanțelor, sau alte fonduri ce ar acoperi integral creanțele creditorilor și ar permite redresarea situației economico-financiare a întreprinderii în afara procesului de insolvabilitate, instanța de insolvabilitate just și întemeiat a concluzionat intentarea procesului de insolvabilitate faţă de debitorul SRL ”Orhcereale”.

Astfel, alegațiile apelantului expuse în apel vis-a-vis de împuternicirile reprezentantului Serviciului Fiscal de Stat la înaintarea cererii introductive, precum și posibilele acțiuni infracționale ale angajaților organului fiscal, Colegiul civil le consideră neîntemeiate și declarative or, la depunerea cererii introductive,

creditorul Serviciul Fiscal de Stat a justificat interesul legitim în intentarea procesului de insolvabilitate şi anume validarea creanţei sale, în cuantum de 6.920258,24 lei lei, faţă de SRL ”Orhcereale”, anexînd hotărîrea Judecătoriei Orhei, sediul Central, din 25 martie 2019, devenită irevocabilă la data de 27 mai 2020.

Mai mult, din materialele cauzei se atestă că, față de debitorul SRL ”Orhcereale” au fost înainte cereri și de către alți creditori, potrivit cărora SRL ”Orhcereale” nu și-a onorat obligațiile de plată.

În asemenea circumstanţe, Colegiul civil consideră argumentele indicate de către SRL ”Orhcereale” în cererea de apel, ca fiind declarative şi lipsite de suport juridic or, probele sus-citate demonstrează cu certitudine că SFS întrunește calitatea de creditor față de SRL ”Orhcereale” și are interes legitim întru intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL ”Orhcereale”.

Sintetizând cele expuse, Colegiul civil va respinge apelul depus de SRL ”Orhcereale”, prin intermediul avocatului Serghei Șteliman și va menține hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 ianuarie 2023 prin care a fost cererea introductivă înaintată de creditorul Serviciul Fiscal de Stat privind intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL ”Orhcereale”.

În conformitate cu art. 389, art. 390 CPC, ***Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău***

D E C I D E :

Se respinge cererea de apel declarată de SRL ”Orhcereale”, prin intermediul avocatului Serghei Șteliman.

Se menţine hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 26 ianuarie 2023 prin care a fost admisă cererea introductivă depusă de Serviciul Fiscal de Stat, la care s-a alăturat creditorul OTP Bank SA, privind intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL ”Orhcereale”.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecătorul
Eugeniu Clim

Judecătorii ***Ion Secrieru***

Steliana Iorgov